

RECEȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare _____

_____ 2022

AVIZAT

Secția AȘM _____

_____ 2022

RAPORT ȘTIINȚIFIC ANUAL 2022

privind implementarea proiectului din cadrul Programului de Stat (2020-2023)

**PROTECȚIA CONSOLIDATĂ A DREPTURILOR PACIENTULUI ÎN
SISTEMUL ASIGURĂRIILOR OBLIGATORII DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ,
cifrul: 20.80009.0807.30**

Prioritatea Strategică IV: Provocări societale

Rectorul Universității de Stat
din Moldova

ȘAROV Igor
(numele, prenumele)

(semnătura)

Președintele Senatului

ȘAROV Igor
(numele, prenumele)

(semnătura)

Conducătorul proiectului

CHISARI-RURAK Aliona
(numele, prenumele)

(semnătura)

Chișinău, 2022

1. Scopul etapei anuale conform proiectului depus la concurs:

Proiectarea instrumentelor juridice și efectuarea audierilor și consultărilor publice cu factorii interesați în domeniu (01.02.2022-31.12.2022).

2. Obiectivele etapei anuale:

1. Proiectarea instrumentelor juridice în scopul completării și modificării legislației în vigoare, în domeniul protecției drepturilor pacientului. (01.02.2022-31.06.2022).
2. Organizarea audierilor și consultărilor publice cu factorii interesați în domeniul protecției drepturilor pacientului (01.07.2022-31.12.2022).

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor etapei anuale:

1. Studierea practicii internaționale de protejare efectivă a pacienților, prin intermediul instrumentelor juridice, contra cazurilor de malpraxis medical.
2. Elaborarea variantei draft a Proiectului unificat de modificare și completare a legislației în vigoare, menite să asigure suportul necesar fortificării protecției drepturilor pacientului în sistemul AsOAM.
3. Pregătirea agendei audierilor și consultărilor publice și determinarea actorilor implicați și a celor interesați în asigurarea funcționalității mecanismului de protecție a drepturilor pacientului în sistemul AsOAM.
4. Redactarea studiului monografic coautorat .
5. Desfășurarea audierilor și consultărilor publice cu actorii implicați și cu cei interesați în asigurarea funcționalității mecanismului de protecție a drepturilor pacientului în sistemul AsOAM.
6. Definitivarea și publicarea studiului monografic (coautorat).

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor etapei anuale:

A. Acțiuni realizate:

1. **A fost studiată practica internațională de protejare efectivă a pacienților, prin intermediul instrumentelor juridice, contra cazurilor de malpraxis medical;**
2. **Au fost analizate prevederile mai multor acte internaționale:**
 - Convenției europene pentru protecția drepturilor omului și a demnității ființei umane față de aplicațiile biologiei și medicinei;
 - Declarației promovării drepturilor pacienților în Europa;
 - Cartei europene a drepturilor pacienților.
3. **Au fost analizate prevederile următoarelor acte legislative naționale din domeniul sănătății publice:**
 - Legea nr.411/1995 a ocrotirii sănătății;

- Legea nr.263/2005 cu privire la drepturile și responsabilitățile pacienților;
- Legea nr.264/2005 cu privire la exercitarea profesiei de medic;
- Legea nr.338/1994 privind drepturile copilului.

4. A fost elaborat proiectul de modificare și completare a legislației în domeniul ocrotirii sănătății (și integrat în proiectul general de modificare)

Propuneri de *lege ferenda* integrate în proiectul general de modificare și completare a legislației în domeniul ocrotirii sănătății, sub egida Comisiei parlamentare pentru Protecție Socială, Sănătate și Familie.

5. Desfășurarea audierilor și consultărilor publice cu actorii implicați și cu cei interesați în asigurarea funcționalității mecanismului de protecție a drepturilor pacientului în sistemul AsOAM.

Mese rotunde desfășurate în cadrul Comisiei Protecție Socială, Sănătate și Familie (sediul Parlamentului Republicii Moldova), cu participarea deputaților, reprezentanților Ministerului Sănătății, Universității de Stat de medicină și Farmacie “Nicolae Testemițanu”, Centrului Interuniversitar de Drept Medical, conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice: 18.04.2022, 24.06.2022, 30.06.2022, 06.07.2022, 11.07.2022, 15.07.2022, 25.07.2022, 02.08.2022, 20.09.2022. Participanți din cadrul Centrului Interuniversitar de Drept Medical: Pădure Andrei, Sadovei Nicolae, Novac Tatiana, Soțchi Inna.

6. A fost elaborat proiectul structurii Cartei naționale de protecție a drepturilor pacientului în sistemul AsOAM

7. A fost elaborat și transmis spre publicare la o editură specializată de peste hotarele Republicii Moldova 1 (unul) material științific în cadrul studiului în limba franceză “Droit Moldave”, lucrare aflată în curs de apariție (luna decembrie 2022) la editura “Lextenso”, Paris, France;

8. Au fost publicate în revista științifică acreditată “Studia Universitatis Moldaviae” 5 (cinci) articole științifice (“Studia Universitatis Moldaviae” nr.7(157)/2022 și nr.8(158)/2022);

9. Au fost efectuate participări la congrese și conferințe științifice cu publicarea a 8 (opt) rezumate (6 – în Republica Moldova și 2 – în Republica Cehă).

10. Au fost înregistrate următoarele inovații:

- Bondarev A., Pădure A. Utilizarea chestionarului de evaluare a divergențelor dintre diagnosticul clinic și medico-legal. Certificat de inovator nr.5908, eliberat de USMF “Nicolae Testemițanu” la 20.05.2022
- Guceac I., Sadovei N., Pădure A., Novac T., Chisari-Rurak A., Soțchi I. Model de analiză și sintetizare a doctrinei naționale și străine în materia protecției drepturilor pacienților în diferite sisteme de asigurări obligatorii și/sau facultative de asistență medicală –

PROTAMED. Certificat de inovator nr.5919, eliberat de USMF “Nicolae Testemițanu” la 13.06.2022

- Novac T., Chisari-Rurak A., Sadovei N., Pădure A., Guceac I., Soțchi I. Schiță de conturare a profilului suportului normativ și regulatoriu în materia drepturilor pacientului – PROTAMED. Certificat de inovator nr.5920, eliberat de USMF “Nicolae Testemițanu” la 13.06.2022
- Soțchi I., Sadovei N., Pădure A., Novac T., Chisari-Rurak A., Guceac I. Utilizarea tabelului-model de analiză și sintetizare a practicii judiciare naționale și străine în materia protecției drepturilor pacienților – PROTAMED. Certificat de inovator nr.5921, eliberat de USMF “Nicolae Testemițanu” la 13.06.2022.

B. Acțiuni aflate în proces de realizare finală (decembrie 2022):

- 1) Definitivarea și aprobarea proiectului structurii Cartei naționale de protecție a drepturilor pacientului în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală;
- 2) Definitivarea redactării și publicarea studiului monografic (în coautorat);
- 3) Publicarea în următorul număr din anul 2022 a revistei științifice acreditate “Revista Națională de Drept” a unui articol științific, transmise pentru publicare și acceptat de către revistă;
- 4) Discutarea, elaborarea și semnarea Acordului de Parteneriat în domeniul de cercetare cu Compania Națională de Asigurări în Medicină, pe un termen de 5 (cinci) ani.

5. Rezultatele obținute:

Ținând cont de scopul și obiectivele preconizate pentru anul 2022 (divizat în două etape), activitățile de cercetare desfășurate în cadrul proiectului au generat un șir de rezultate importante de ordin calitativ și cantitativ. Rezultatele obținute corespund celor planificate pentru anul 2022 la momentul înaintării proiectului, însă cu necesitatea obiectivă de corelare a acestora cu situația creată de declanșarea pandemiei legată de infecția COVID-19 și care a continuat și în primul trimestru al anului în curs. Datorită obiectului specific de cercetare al proiectului, care ține de *protecția drepturilor pacienților asigurați în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală*, membrii echipei au fost în continuare impuși să readapteze (în plin proces de lucru, începând chiar din primele luni ale anului 2020 și continuând și în anul 2021 și 2022) obiectul cercetării la schimbarea cardinală a raporturilor juridice de prestare a serviciilor de sănătate și de protecție a drepturilor pacienților asigurați în contextul plasării în prim-plan a necesității obiective de protecție a drepturilor persoanelor fizice la ocrotirea sănătății publice, cu plasarea în plan secund a drepturilor pacientului la ocrotirea sănătății individuale.

Pentru anul 2022 obiectivul primar și, totodată, principal urmărit a constat, în primul rând, în studierea practicii internaționale de protejare efectivă a pacienților, prin intermediul instrumentelor juridice, contra cazurilor de malpraxis medical și elaborarea proiectelor de instrumente juridice, menite să asigure suportul necesar fortificării protecției drepturilor pacientului în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală. În rezultatul activităților efectuate și pentru atingerea unui succes în cadrul cercetării științifice de față, exprimat în obținerea unui rezultat cuantificabil, a fost elaborate un șir de propuneri de *lege ferenda* în

materie de raporturi juridice medicale, centrate pe protecția efectivă atât a drepturilor pacientului în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală, cât și a medicului în calitatea acestuia de prestator efectiv de servicii medicale în sistemul respectiv de asigurări de sănătate. În acest sens echipa de cercetători din cadrul Centrului Interuniversitar de Drept Medical a coorganizat și participat, împreună cu deputații Parlamentului Republicii Moldova, membri ai Comisiei parlamentare Protecție Socială, Sănătate și Familie, mese rotunde desfășurate în cadrul Comisiei (sediul Parlamentului Republicii Moldova), cu participarea deputaților, reprezentanților Ministerului Sănătății, Universității de Stat de medicină și Farmacie “Nicolae Testemițanu”, Centrului Interuniversitar de Drept Medical, conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice. Respectivetele mese rotunde au avut loc la 18.04.2022, 24.06.2022, 30.06.2022, 06.07.2022, 11.07.2022, 15.07.2022, 25.07.2022, 02.08.2022 și 20.09.2022, cu participarea din partea Centrului Interuniversitar de Drept Medical a cercetătorilor din proiect dr.hab. Pădure Andrei, dr.hab. Sadovei Nicolae, dr. Novac Tatiana, drd. Soțchi Inna. Prioritar, în cadrul respectivelor discuții, au fost abordate și discutate propunerile de *lege ferenda* care țin de legislația ce asigură exercitarea profesiei de medic în Republica Moldova, accentul fiind pus pe modalitatea efectivă de asigurare a accesului tuturor pacienților la prestarea unor servicii medicale de înaltă calitate. De asemenea, în cadrul meselor rotunde s-a pus în discuție subiectul destul de sensibil, atât pentru personalul medico-sanitar, cât și pentru pacienți în calitate de beneficiari direcți ai serviciilor medicale prestate – actul de malpraxis medical în exercitarea profesiei de medic.

În cadrul derulării proiectului, echipa de cercetare a elaborat mai multe acte de inovare, în rezultatul cărora au fost obținute respectivele certificate de inovator. Cu referință la certificatul de inovator, prin care se confirmă înregistrarea *Modelului de analiză și sintetizare a doctrinei naționale și străine în materia protecției drepturilor pacienților în diferite sisteme de asigurări obligatorii și/sau facultative de asistență medicală – PROTAMED* este important de a menționa că la moment în Republica Moldova nu există un model de analiză și sintetizare a doctrinei naționale și străine în materia protecției drepturilor pacienților în diferite sisteme de asigurări obligatorii și/sau facultative de asistență medicală. Modelarea datelor informative privind doctrina națională și străină în materia protecției drepturilor pacienților în diferite sisteme de asigurări obligatorii și/sau facultative reprezintă o etapă de colectare a informației care oferă posibilitatea identificării tendințelor și intereselor științifice în domeniu. Dat fiind faptul că o cercetare juridică într-un anumit sector este chemată să descopere veridicitatea, elaborarea unui model de analiză și sintetizare a celor mai importante surse de cercetare din domeniu servește drept premiză pentru determinarea obiectivă a unui enunț. Mai mulți autori recurg la citări reciproce, de aceea sintetizarea doctrinei devine cu atât mai oportună. *Modelul de analiză și sintetizare a doctrinei naționale și străine în materia protecției drepturilor pacienților în diferite sisteme de asigurări obligatorii și/sau facultative de asistență medicală – PROTAMED* este un instrument inovativ de colectare a informației care oferă posibilitatea identificării tendințelor și intereselor științifice în domeniu, și a fost realizat în cadrul Centrului Interuniversitar de Drept Medical al Universității de Stat din Moldova și în cadrul Universității de Stat de Medicină și Farmacie „Nicolae Testemițanu”.

Cu referință la certificatul de inovator, prin care se confirmă înregistrarea *Schiței de conturare a profilului suportului normativ și regulatoriu în materia drepturilor pacientului – PROTAMED* este important de a menționa că elaborarea unei schițe de conturare a profilului suportului normativ și regulatoriu în materia dreptului pacientului se poate asigura protecția juridică a drepturilor pacientului, precum și a personalului medical în sistemul asigurărilor

obligatorii de asistență medicală prin identificarea actelor normative categorizate din domeniul asigurărilor obligatorii de asistență medicală, bine clasificate și instrumentate, care generează o bună protecție a drepturilor și intereselor subiecților implicați în cadrul acestor raporturi juridice. Utilizarea acestei inovații nu doar asigură conturarea profilului suportului normativ și regulatoriu în materia dreptului pacientului; acest instrument este util pentru procesul didactic în formarea inițială și continuă a medicilor, dar și a juriștilor, specializați în domeniul dreptului medical. *Schița de conturare a profilului suportului normativ și regulatoriu în materia drepturilor pacientului* constituie temei pentru identificarea ulterioară a lacunelor existente în conținutul actelor reglatorii de drept medical, precum și propunerea ulterioară a unor proiecte de *lege ferenda*.

Alt certificat de inovator, obținut de către membrii echipei de cercetare din cadrul Centrului Interuniversitar de Drept Medical, este un produs rezultat în urma elaborării unui mecanism social complex în domeniu - a *Tabelului-model de analiză și sintetizare a practicii judiciare naționale și străine în materia protecției drepturilor pacienților – PROTAMED*. Tabelul-model de analiză și sintetizare a practicii judiciare naționale și străine în materia protecției drepturilor pacienților are drept scop evaluarea cauzelor care au la bază încălcarea legislației medicale, pentru a determina temeiurile, cauzele, modul de comitere și consecințele acestor încălcări. Utilizarea inovației asigură colectarea facilă a tuturor informațiilor din practica judiciară privind cauzele care au la bază încălcarea legislației cu caracter medical pentru a determina temeiurile, cauzele, modul de comitere și consecințele lor, necesare pentru o evaluare a calității serviciilor medicale. Cunoașterea temeiurilor, cauzelor, a modului de comitere și a consecințelor încălcărilor legislației medicale este esențială pentru a cunoaște dacă o anumită acțiune poate fi calificată ca malpraxis medical din moment ce nu există o lege a malpraxisului, cuantumul prejudiciului încasat de către instanțe, etc.

Echipei de cercetare din cadrul proiectului se află în proces de definitivare și aprobare finală a structurii cartei de protecție a drepturilor pacientului în sistemul AsOAM, care va fi supusă aprobării de către Consiliul științific al Centrului Interuniversitar de Drept Medical (până la 31.12.2022) pentru ca pe parcursul anului 2023 să fie elaborat și diseminat produsul final – *Carta națională de protecție a drepturilor pacientului în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală*.

Rezultatele obținute de către echipa de cercetare din cadrul proiectului sunt valorificate prin publicații în țară și peste hotare (5 materiale publicate și 2 transmise și acceptate pentru publicare), comunicări științifice (5 comunicări la conferințe și congrese științifice), granturi de cercetare doctorală (1 grant), certificate de inovator (4 certificate), participări la saloane internaționale de invenție (1 participări, distinsă cu o medalie de argint) etc.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații:

Lista publicațiilor este anexată la prezentul raport (a se vedea Anexa 1A)

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului:

Produsele științifice inovative – modelul de analiză și sintetizare a doctrinei naționale și străine în materia protecției drepturilor pacienților în diferite sisteme de asigurări obligatorii și/sau facultative de asistență medicală – PROTAMED; schița de conturare a profilului suportului normativ și regulatoriu în materia drepturilor pacientului – PROTAMED; tabelul-

model de analiză și sintetizare a practicii judiciare naționale și străine în materia protecției drepturilor pacienților – PROTAMED, precum și utilizarea chestionarului de evaluare a divergențelor dintre diagnosticul clinic și medico-legal au obținut certificate de inovator, eliberate de către Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie “Nicolae Testemițanu” în anul 2022.

8. Infrastructura de cercetare utilizată în cadrul proiectului:

În anul 2022 majoritatea activităților de cercetare din cadrul proiectului s-au desfășurat de la distanță, iar în cazurile de activitate cu contact direct a fost utilizat sediul Centrului Interuniversitar de Drept Medical, situat pe adresa: mun.Chișinău, Universitatea de Stat din Moldova, blocul IIA, biroul 33. Centrul Interuniversitar de Drept Medical dispune de calculator (2 buc.), imprimantă (1 buc.), proiector (1 buc.) și ecran mobil de proiectare (1 buc.).

9. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului:

Centrul Interuniversitar de Drept Medical a încheiat, la 2 noiembrie 2021, un Acord de Parteneriat în domeniul de cercetare cu Școala de Management în Sănătate Publică, pe un termen de 5 (cinci) ani. Pe parcursul anului 2022, cercetătorii științifici din cadrul proiectului dr.hab. Sadovei Nicolae, dr.hab. Pădure Andrei, drd. Soțchi Inna au participat în calitate de cadre didactico-științifice la cursul de masterat “Drepturile omului în domeniul ocrotirii sănătății” din cadrul ȘMSP, iar dr.hab. Sadovei Nicolae a participat și în calitate de formator în cadrul cursului de formare continuă pentru cadrele manageriale din domeniul ocrotirii sănătății “Aspecte privind răspunderea juridică a personalului în sistemul ocrotirii sănătății”. De asemenea, Centrul Interuniversitar de Drept Medical colaborează eficient și cu Compania Națională de Asigurări în Medicină, în special pe segmentul formării profesionale a studenților ciclului I (studii licență) din cadrul Facultății de Drept a Universității de Stat din Moldova în cadrul cursului universitar opțional de Drept Medical.

10. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului:

Centrul Interuniversitar de Drept Medical nu a încheiat acorduri de colaborare internațională în anul 2022.

11. Dificultățile în realizarea proiectului:

Dificultatea cea mai importantă în realizarea proiectului „Protamed”, de care s-a lovit echipa de cercetare în anul 2022, ține de faptul că, din motive de sănătate, a demisionat din funcție de director de proiect cercetătorul care a administrat proiectul pe parcursul a doi ani (2020-2021) și, pe parcursul anului în curs, a apărut necesitatea de a numi în funcție un nou director al proiectului de cercetare, ceea ce a atras după sine anumite dificultăți în procesul de executare a sarcinilor de către membrii echipei de cercetare. Totodată, datorită obiectului specific de cercetare al proiectului, care ține de protecția drepturilor pacienților asigurați, membrii echipei au fost și sunt în continuare nevoiți să readapteze (în plin proces de lucru) obiectul cercetării la schimbarea cardinală a raporturilor juridice de prestare a serviciilor de sănătate și de protecție a pacienților asigurați.

12. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor, reflectate în p. 6):

➤ Manifestări științifice naționale:

- 1) Soțchi Ina, participant în calitate de formator la *JMD Pro – Book III, dreptul intereselor egoiste* – conferință de drept civil, organizată de Juridice Moldova, cu tema *Răspunderea în contractul de prestare a serviciilor de tratament*.

➤ Mese rotunde:

- 1) Soțchi Ina, membru în Grupul de lucru de pe lângă Ministerul Sănătății pentru modificarea legislației medicale în domeniul stomatologic.

- 13. Aprecieri și recunoașterea rezultatelor obținute în proiect (premiu, medalii, titluri, alte aprecieri):**

Medalia de argint la “The VI-th International Fair of Innovation and Creative Education for Youth” Suceava, Romania, care a avut loc în perioada 10-12 iulie. Organizat de către Universitatea Ștefan cel Mare Suceava, PROBIOM, Ministerul Educației al României.

Au fost înregistrate următoarele inovații:

1. Bondarev A., Pădure A. Utilizarea chestionarului de evaluare a divergențelor dintre diagnosticul clinic și medico-legal. Certificat de inovator nr.5908, eliberat de USMF “Nicolae Testemițanu” la 20.05.2022
2. Guceac I., Sadovei N., Pădure A., Novac T., Chisari-Rurak A., Soțchi I. Model de analiză și sintetizare a doctrinei naționale și străine în materia protecției drepturilor pacienților în diferite sisteme de asigurări obligatorii și/sau facultative de asistență medicală – PROTAMED. Certificat de inovator nr.5919, eliberat de USMF “Nicolae Testemițanu” la 13.06.2022
3. Novac T., Chisari-Rurak A., Sadovei N., Pădure A., Guceac I., Soțchi I. Schiță de conturare a profilului suportului normativ și regulatoriu în materia drepturilor pacientului – PROTAMED. Certificat de inovator nr.5920, eliberat de USMF “Nicolae Testemițanu” la 13.06.2022
4. Soțchi I., Sadovei N., Pădure A., Novac T., Chisari-Rurak A., Guceac I. Utilizarea tabelului-model de analiză și sintetizare a practicii judiciare naționale și străine în materia protecției drepturilor pacienților – PROTAMED. Certificat de inovator nr.5921, eliberat de USMF “Nicolae Testemițanu” la 13.06.2022.

- 14. Promovarea rezultatelor cercetărilor obținute în proiect în mass-media:**

- 15. Teze de doctorat / postdoctorat susținute și confirmate în anul 2021 de membrii echipei proiectului:**

Doctoranzii din cadrul echipei de proiect (2 cercetători-stagiari) sunt în faza de elaborare (1 doctorandă) și, respectiv, definitivare (1 doctorand) a tezelor de doctorat.

- 16. Materializarea rezultatelor obținute în proiect:**

Elaborarea proiectelor inovative (3 proiecte directe în domeniul de cercetare al proiectului plus 1 proiect în domeniu adiacent), finalizate cu obținerea a 4 certificate de inovator.

- 17. Informație suplimentară referitor la activitățile membrilor echipei în anul 2022:**

- Parteneriat în procesul didactic de formare a studenților:
Sadovei Nicolae, Dodon Ion, studenții ciclului I (studii licență) la disciplina universitară opțională Drept Medical. Curs de formare, desfășurat la sediul Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, 06 octombrie 2022.
- Membru/președinte al comitetului organizatoric/științific, al comisiilor, consiliilor științifice de susținere a tezelor:
Sadovei Nicolae, Președinte al Comisiei de doctorat pentru susținerea tezei de doctor “Conversiunea – modalitate de îndreptare a cauzelor de nulitate ale actului juridic civil”, 23.06.2022. <http://www.cnaa.md/thesis/58306/>
- Redactor / membru al colegiilor de redacție al revistelor naționale / internaționale:
 - 1) Sadovei Nicolae / “Revista Națională de Drept” / Republica Moldova / membru al colegiului de redacție. https://uspee.md/wp-content/uploads/2021/07/RND-nr.-12021_X.pdf
 - 2) Pădure Andrei / „Info-med” / Republica Moldova / membru al colegiului de redacție.
 - 3) Pădure Andrei / „Turkish Bulletin of Legal Medicine” / Turcia / membru al colegiului de redacție. <https://www.adlitipbulteni.com/atb/about/editorialTeam>
 - 4) Pădure Andrei / „Судово-медицна експертиза” / Ucraina / membru al colegiului de redacție. <http://forensic.bsmu.edu.ua/about/displayMembership/1780>
 - 5) Pădure Andrei / „Romanian Journal of Legal Medicine” / România / membru al colegiului de redacție. <http://www.rjlm.ro/index.php/editorialboard>
 - 6) Pădure Andrei / „Journal of Applied Ethics and Biolaw” / România / membru al colegiului de redacție. <http://biojustice.eu/editorial-board/>

18. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect.

Ținând cont de scopul și obiectivele preconizate pentru anul 2022 (divizat în două etape), activitățile de cercetare desfășurate în cadrul proiectului au generat un șir de rezultate importante de ordin calitativ și cantitativ, acestea fiind materializate prin elaborarea propunerilor de *lege ferenda* în materie de drept medical, inclusiv în domeniul protecției drepturilor pacientului în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală. Acestea s-au realizat praxiologic prin participarea membrilor echipei de cercetare și coorganizarea dezbaterilor asupra propunerilor de *lege ferenda* în cadrul unor mese rotunde, desfășurate în cadrul Comisiei Protecție Socială, Sănătate și Familie (sediul Parlamentului Republicii Moldova), cu participarea deputaților, reprezentanților Ministerului Sănătății, Universității de Stat de Medicină și Farmacie “Nicolae Testemițanu”, Centrului Interuniversitar de Drept Medical, a conducătorilor instituțiilor medico-sanitare publice. De asemenea, în cadrul proiectului de cercetare au fost elaborate patru proiecte inovative (trei proiecte directe în domeniul de cercetare al proiectului plus un proiect în domeniu adiacent), finalizate cu obținerea a patru

certIFICATE de inovator.

Rezultatele obținute de către echipa de cercetare din cadrul proiectului sunt valorificate prin publicații în țară și peste hotare (5 articole publicate și 2 transmise și acceptat pentru publicare), comunicări științifice (8 comunicări la conferințe și congrese științifice naționale și internaționale), granturi de cercetare doctorală (1 grant obținut), certificate de protecție a drepturilor de autor (4 certificate), participări la saloane internaționale de cercetare și inovare (1 participare, distinsă cu o medalie de argint), etc.

Taking into account the purpose and objectives expected for the year 2022 (divided into two stages), the research activities carried out within the project generated a series of important results of a qualitative and quantitative order, these being materialized through the elaboration of the *lege ferenda* proposals in the field of law medical, including in the field of patient rights protection in the system of mandatory medical assistance insurance. These were realized praxiologically by the participation of the members of the research team and the co-organization of the debates on the proposals of the *lege ferenda* in the framework of round tables, held within the Social Protection, Health and Family Commission (headquarters of the Parliament of the Republic of Moldova), with the participation of deputies, representatives of the Ministry of Health, of the "Nicolae Testemițanu" State University of Medicine and Pharmacy, the Interuniversity Center of Medical Law, of the heads of public medical and sanitary institutions. Also, within the research project, four innovative projects were developed (three direct projects in the research field of the project plus one project in an adjacent field), completed with obtaining four innovator certificates.

The results obtained by the research team within the project are capitalized through publications in the country and abroad (5 articles published and 2 submitted and accepted for publication), scientific communications (8 communications at national and international scientific conferences and congresses), research grants doctoral degree (1 grant obtained), copyright protection certificates (4 certificates), participation in international research and innovation salons (1 participation, awarded with a silver medal), etc.

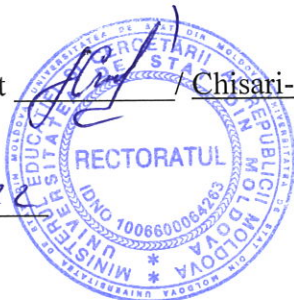
19. Recomandări, propuneri

Conducătorul de proiect

Chisari-Rurak Aliona

Data:

14.11.2022

LȘ

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul de referință în cadrul proiectului din Programul de Stat**

**PROTECȚIA CONSOLIDATĂ A DREPTURILOR PACIENTULUI ÎN SISTEMUL
ASIGURĂRILOR OBLIGATORII DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ,
cifrul: 20.80009.0807.30**

1. **Monografii** (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

1.2. monografii naționale

2. Capitle în monografii naționale/internaționale

1. SADOVEI, Nicolae. “Les acteurs du droit”, compartiment în cadrul studiului în limba franceză “Droit Moldave”, lucrare aflată în curs de apariție (luna decembrie 2022) la editura “Lextenso”, Paris, France.

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

1. SADOVEI, Nicolae. *Prestatorii de servicii de sănătate în sistemul asigurărilor obligatorii de asistență medicală: scurt istoric al parcursului regulativ*. În: „Studia Universitatis Moldaviae. Seria “Științe sociale”, nr.8(158), 2022, p.40-45. ISSN: 1814-3199, ISSN online: 2345-1017. <https://social.studiamsu.md/wp-content/uploads/2022/11/5.p.40-45.pdf>

2. PĂDURE, Andrei. *Prevalența și structura neajunsurilor medicale după date medico-legale*. În: „Studia Universitatis Moldaviae. Seria “Științe sociale”, nr.8(158), 2022, p.127-132. ISSN: 1814-3199, ISSN online: 2345-1017. <https://social.studiamsu.md/wp-content/uploads/2022/11/15.p.127-132.pdf>

3. BONDAREV, Anatolii, PĂDURE, Andrei, NOVAC, Tatiana. *Serviciile de sănătate din perspectiva greșelilor diagnostice în traumele mecanice letale*. În: „Studia Universitatis Moldaviae. Seria “Științe sociale”, nr.8(158), 2022, p.144-150. ISSN: 1814-3199, ISSN online: 2345-1017. <https://social.studiamsu.md/wp-content/uploads/2022/11/18.p.144-150.pdf>

4. SOȚCHI, Inna. *Răspunderea juridică în cadrul raporturilor de asigurare obligatorie de asistență medicală*. În: „Studia Universitatis Moldaviae. Seria “Științe sociale”, nr.8(158), 2022, p.158-163. ISSN: 1814-3199, ISSN online: 2345-1017. <https://social.studiamsu.md/wp-content/uploads/2022/11/20.p.158-163.pdf>

5. CHISARI-RURAK, Aliona. *Încetarea contractului individual de muncă în legătură cu atingerea vârstei de pensionare*. În: „Studia Universitatis Moldaviae. Seria “Științe sociale”, nr.8(158), 2022, p.104-107. ISSN: 1814-3199, ISSN online: 2345-1017. <https://social.studiamsu.md/wp-content/uploads/2022/05/13.-p.-104-107.pdf>

4.4. în alte reviste naționale

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

5.2. culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

1. PĂDURE, Andrei, BONDAREV, Anatolii. *Retrospective analysis of medical malpractice in the Republic of Moldova*. In: Book of abstracts of the 8th Czech-Slovak Congress of Forensic Medicine, Prague, Czech Republic, 15-17.06, p.39. ISBN: 978-80-906981-7-8.

2. BONDAREV, Anatolii, PĂDURE, Andrei. *Patient's death due to iatrogenic injury*. In: Book of abstracts of the 8th Czech-Slovak Congress of Forensic Medicine, Prague, Czech Republic, 15-17.06, p.42. ISBN: 978-80-906981-7-8.

3. GUCEAC, Ion, Jr. *Asigurarea obligatorie de asistență medicală – mecanism de garantare a dreptului fundamental la ocrotirea sănătății*. În: Conferința științifică națională cu participare internațională: „Justiția – pilon fundamental al edificării statului de drept”. Universității de Stat „Alec Russo” din or. Bălți. https://drive.google.com/file/d/1eyDgbVORKqçEuFp0r5mkHLgUCkqCS_Hm/view?usp=sharing

4. SADOVEI, Nicolae. *Regimul juridic al fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală prin prisma Constituției Republicii Moldova*, În: Conferința științifică națională cu participare internațională “Integrare prin Cercetare și Inovare”. 10-11 noiembrie 2022. Rezumate ale comunicărilor. Secțiunea științe juridice și economice. Chișinău, 2022. https://cercetare.usm.md/wp-content/uploads/Program_detaliat.pdf

5. PĂDURE, Andrei, BONDAREV Anatolii *Consimțământul informat al pacientului din perspectiva legislației europene și naționale*. În: Conferința științifică națională cu participare internațională “Integrare prin Cercetare și Inovare”. 10-11 noiembrie 2022. Rezumate ale comunicărilor. Secțiunea științe juridice și economice. Chișinău, 2022. https://cercetare.usm.md/wp-content/uploads/Program_detaliat.pdf

6. CHISARI-RURAK, Aliona. *Discriminarea în domeniul serviciilor de asistență medicală și altor servicii de sănătate, în vizorul Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității*. În: Conferința științifică națională cu participare internațională “Integrare prin Cercetare și Inovare”. 10-11 noiembrie 2022. Rezumate ale comunicărilor. Secțiunea științe juridice și economice. Chișinău, 2022.

https://cercetare.usm.md/wp-content/uploads/Program_detaliat.pdf

7. GUCEAC, Ion, Jr. *Dreptul pacientului de a nu fi informat*. În: Conferința științifică națională cu participare internațională “Integrare prin Cercetare și Inovare”. 10-11 noiembrie 2022. Rezumate ale comunicărilor. Secțiunea științe juridice și economice. Chișinău, 2022. https://cercetare.usm.md/wp-content/uploads/Program_detaliat.pdf

8. SOȚCHI, Inna. *Răspunderea civilă a prestatorilor de servicii de sănătate*. În: Conferința științifică națională cu participare internațională “Integrare prin Cercetare și Inovare”. 10-11 noiembrie 2022. Rezumate ale comunicărilor. Secțiunea științe juridice și economice. Chișinău, 2022. https://cercetare.usm.md/wp-content/uploads/Program_detaliat.pdf

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1. cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

1. Bondarev A., Pădure A. Utilizarea chestionarului de evaluare a divergențelor dintre diagnosticul clinic și medico-legal. Certificat de inovator nr.5908, eliberat de USMF “Nicolae Testemițanu” la 20.05.2022.
2. Guceac I., Sadovei N., Pădure A., Novac T., Chisari-Rurak A., Soțchi I. Model de analiză și sintetizare a doctrinei naționale și străine în materia protecției drepturilor pacienților în diferite sisteme de asigurări obligatorii și/sau facultative de asistență medicală – PROTAMED. Certificat de inovator nr.5919, eliberat de USMF “Nicolae Testemițanu” la 13.06.2022.
3. Novac T., Chisari-Rurak A., Sadovei N., Pădure A., Guceac I., Soțchi I. Schiță de conturare a profilului suportului normativ și regulatoriu în materia drepturilor pacientului – PROTAMED. Certificat de inovator nr.5920, eliberat de USMF “Nicolae Testemițanu” la 13.06.2022.
4. Soțchi I., Sadovei N., Pădure A., Novac T., Chisari-Rurak A., Guceac I. Utilizarea tabelului-model de analiză și sintetizare a practicii judiciare naționale și străine în materia protecției drepturilor pacienților – PROTAMED. Certificat de inovator nr.5921, eliberat de USMF “Nicolae Testemițanu” la 13.06.2022.
5. Medalia de argint la “The VI-th International Fair of Innovation and Creative Education for Youth” Suceava, Romania, care a avut loc în perioada 10-12 iulie. Organizat de către Universitatea Ștefan cel Mare Suceava, PROBIOM, Ministerul Educației al României.
6. Salonul internațional “INTERNATIONAL FAIR OF INNOVATION AND CREATIVE EDUCATION FOR YOUTH (ICE-USV)”. The VI-th edition, 10-12 iulie 2022, Suceava, Romania. Autori: SADOVEI, Nicolae; PĂDURE, Andrei; CHISARI-RURAK, Aliona; NOVAC, Tatiana; SOȚCHI, Inna; GUCEAC, Ion Jr. Medalia de Argint.

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

- 10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)
- 10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)
- 10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

**Executarea devizului de cheltuieli, conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare nr.
122 PS din 03.01.2022
(la data raportării)**

Cifrul proiectului: 20.80009.0807.30

I. Buget (resurse generale)

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod Eco (k6)	Anul de gestiune 2022		
		Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Remunerarea muncii angajaților conform statelor	211180	207,4		207,4
Contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii	212100	49,8		49,8
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110	0,4		0,4
Total		257,6		257,6

II. Cofinanțare (venituri colectate interne)

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod Eco (k6)	Anul de gestiune 2022		
		Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Servicii de editare	222910	20,0		20,0
Servicii de protocol	222920	1,2		1,2
Servicii neatribuite altor aliniate	222990	8,6		8,6
Procurarea mașinilor și utilajelor	314110	17,6		17,6
Procurarea materialelor de uz gospodăresc și rechizitelor de birou	336110	2,6		2,6
Total		50,0		50,0

Conducătorul organizației *Șarov* / ȘAROV Igor

Contabil șef *Cojocar* / COJOCARU Liliana

Conducătorul de proiect *Chisari* / CHISARI-RURAK Aliona

Componența echipei proiectului

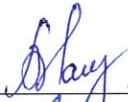
Cifrul proiectului: 20.80009.0807.30

Echipei proiectului conform contractului de finanțare (la semnarea contractului)						
Nr	Nume, prenume (conform contractului de finanțare)	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării	Data eliberării
1.	Sadovei Nicolae	1963	doctor habilitat	0.5	03.12.2022	
2.	Pădure Andrei	1975	doctor habilitat	0.5	01.02.2022	
3.	Chisari-Rurak Aliona	1977	Doctor	0.5	01.02.2022	
4.	Novac Tatiana	1979	Doctor	0.5	01.02.2022	
5.	Guceac Ion	1992	-	0.5	01.02.2022	
6.	Soțchi Inna	1988	-	0.5	01.03.2022	

Pondereea tinerilor (%) din numărul total al executorilor conform contractului de finanțare	33,3%
--	-------

Modificări în componența echipei pe parcursul anului 2022					
Nr.	Nume, prenume	Anul nașterii	Titlul științific	Norma de muncă conform contractului	Data angajării
1.	Sadovei Nicolae, demisie din funcția de director de proiect	1963	Doctor habilitat în drept	-	
2.	Chisari-Rurak Aliona, numită în funcția de director de proiect	1977	Doctor în drept	-	

Pondereea tinerilor (%) din numărul total al executorilor la data raportării	33,3%
---	-------

Conducătorul organizației / (Șarov Igor)Contabil șef / (Cojocaru Liliana)Conducătorul de proiect / (Chisari-Rurak Aliona)

Data: _____

L.Ș.

